

Commissie
van Toezicht
leper

JAARVERSLAG 2023
COMMISSIE VAN TOEZICHT
BIJ DE GEVANGENIS TE IEPER

Inhoud

1.	De Commissie van Toezicht	1
1.1.	Samenstelling op 31.12.2023	1
1.2.	Werking	1
1.3.	Behandeling van verzoeken van gedetineerden	2
2.	De penitentiaire inrichting.....	3
3.	Het toezicht.....	4
4.	Het beklagrecht.....	4
5.	De drie belangrijkste besluiten en aanbevelingen van de CvT voor het jaar 2023.....	4
6.	Belangrijkste uitdagingen van de CvT en belangrijkste werkdomeinen voor het jaar 2024.....	4

1. De Commissie van Toezicht

1.1. Samenstelling op 31.12.2023

Commissie van Toezicht, CvT

- Dhr. Van Damme Hendrik, Voorzitter
- Dhr. Bonte Joost, Ondervoorzitter
- Dhr. Baccarne Frans, Arts/Commissielid
- Mevr. Zyde Valerie, Secretaris/Commissielid
- Mevr. Debrabandere Ulrike, Commissielid
- Dhr. Markey Christophe, Commissielid, SPOC
- Mevr. Van Holme Caroline, Commissielid
- Mevr. Vanhove Michelle, Commissielid
- Dhr. Verrote Nicolas, Commissielid
- Dhr. Cooman Raphaël, Jurist/Commissielid
- Dhr. Huysentruyt Jonathan, Jurist/Commissielid
- Mevr. Missiaen Sally, Commissielid

Klachtencommissie, KC

- Dhr. Cooman Raphaël, Voorzitter
- Dhr. Huysentruyt Jonathan, Effectief Lid
- Mevr. Missiaen Sally, Effectief Lid

Plaatsvervangende leden Klachtencommissie :

- Dhr. Baccarne Frans
- Dhr. Van Damme Hendrik
- Mevr. Van Holme Caroline

SPOC, Single Point Of Contact Information Technology

- Dhr. Markey Christophe

1.2. Werking

De Commissie van Ieper heeft haar werking, na meer dan een jaar afwezigheid, omwille van de grondige renovatie van de gevangenis van Ieper, terug opgestart in oktober 2023.

De vergaderingen vinden éénmaal per maand plaats, dit telkens op de derde woensdag van de maand, van 18 tot 20 uur 30. Normaal zijn de commissievergaderingen fysiek en gaan deze door in de gevangenis te Ieper.

Het maandcommissariaat wordt steeds uitgevoerd met twee personen, die wekelijks éénmaal langsgaan. De bezoeken worden in onderling overleg tussen de twee maandcommissarissen afgesproken. De commissie vindt het een waardevolle werkwijze om steeds dubbel op weekbezoek te gaan.

Het dubbel gaan op weekbezoek, hoewel niet verplicht, laat onderling collegiaal overleg toe bij vraagstelling van gedetineerden en behandeling ervan en maakt dat de commissieleden elkaar ook goed leren kennen in en bij de uitoefening van hun mandaat als lid van de CvT. De frequentie waarbij een individueel CvT lid van maandcommissariaat is, ligt dan ook dubbel zo hoog en zal voor het individuele lid zeker 2 of 3 maanden met weekbezoeken per jaar uitmaken. Immers, leden van de KC nemen principieel geen deel aan het maandcommissariaat. Het maandcommissariaat wordt derhalve georganiseerd onder de 9 overige leden van de CvT.

Maandelijks vindt er ook een overleg plaats tussen de Voorzitter van de CvT leper en de directie van de gevangenis leper. Daarnaast wordt regelmatig gevraagd aan de directie om aanwezig te zijn op de vergadering van de CvT, dit teneinde diverse thema's te bespreken.

De commissie neemt zich ook voor om jaarlijks de mogelijkheid om gezamenlijk een etentje te organiseren, effectief te benutten, maar dit evenwel in combinatie met een vormende activiteit zoals een bezoek aan of rondleiding in een andere gevangenis, intervisiegesprek met een collega CvT of een onderhoud met directie of verantwoordelijke van een andere inrichting.

Tenslotte wenst de CvT zich ook te integreren in de werking van de PI, penitentiaire instelling, bij die activiteiten of evenementen binnen de PI waaraan mogelijk en wenselijk de leden van de CvT kunnen aansluiten of kunnen bijwonen.

1.3. Behandeling van verzoeken van gedetineerden

De CvT van de PI leper werkt met een systeem van brievenbussen. Op elke afdeling is een brievenbus met documenthouder geplaatst, opdat een maximum aan gedetineerden zou bereikt kunnen worden. Dit was althans de werkwijze voor de verbouwingen, waarbij op elke van de drie secties een brievenbus aanwezig was. Met de directie is besproken dat ook na de verbouwingen bij de heropening, deze manier van werken zal worden voortgezet op de afdeling 1+2 samen, en op afdeling 3, 4 en 5.

Naast de brievenbus op de afdeling is een documenthouder geplaatst waar een stapel van de twee vigerende documenten, steeds aanwezig zijn: het klachtenformulier en het formulier 'verzoek tot gesprek'.

Het 'klachtenformulier' heeft een vastgelegde format waar niet aan kan gewijzigd worden. Het formulier 'verzoek tot gesprek', werd door de commissie herwerkt met de nakende heropening van de gevangenis in het verschiet, waarbij aandacht werd gegeven aan de

toegankelijkheid van dit formulier en duiding werd geboden in eenvoudige bewoordingen omtrent het inhoudelijk onderscheid tussen 'klachtenformulier' en formulier 'verzoek tot gesprek'. De commissie koos ervoor om niet langer de term 'grief' te hanteren.

Om verder het onderscheid tussen beide formulieren te accentueren worden beide formulieren consequent op alle afdelingen in een verschillende kleur: wit/geel ter beschikking gesteld van de gedetineerden.

De formulieren worden voorzien in het Nederlands.

Tijdens de weekbezoeken wordt waar mogelijk door de maandcommissaris een persoonlijk gesprek aangegaan met de gedetineerden, al dan niet naar aanleiding van een verzoek, op cel of in een gespreksruimte, of spontaan tijdens een activiteit waaraan een gedetineerde deelneemt of werksituatie horende tot het regime van de PI.

Gezien in het jaar 2023 geen gedetineerden in de gevangenis van Ieper verbleven, kan evident geen overzicht of categorisering worden geboden van verzoeken of klachten.

2. De penitentiare inrichting

De penitentiare inrichting te Ieper sloot in februari 2022 tijdelijk de deuren, dit omwille van een grote renovatie en uitbreiding van het cellencomplex. Op 14 december 2023 werd de gevangenis van Ieper officieel heropend en zij zal vanaf begin 2024 terug in gebruik genomen worden.

De renovatie/uitbreiding hield de volgende aanpassingen in:

- Volledige renovatie van het grootste cellenblok en bijbouwen van 2 verdiepingen aldaar.
- Grondige renovatie van de 1ste en 2de verdieping van het andere cellenblok.
- Voorzien van een doorgang tussen de 2 cellenblokken.
- Voorzien van een afgesloten ruimte met toilet en lavabo in alle cellen (voor de meeste cellen werd ook een douche voorzien)
- 6 cellen zijn aangepast voor personen met een beperkte mobiliteit.
- De capaciteit is uitgebreid tot 169 gedetineerden (dit is een uitbreiding van iets meer dan 50 plaatsen).
- De functie van penitentiair bewaking assistent werd vervangen door en 'bewakingsassistenten' en 'detentiebegeleiders'. Deze laatste met als doel de gedetineerden beter voor te bereiden op een toekomstige re-integratie in de maatschappij.
- Er werden heel wat energie-verbeterende maatregelen genomen.

3. Het toezicht

Gezien in 2023 geen gevangenen verbleven in de PI, wordt geen beschrijving gegeven van relevante thema's bij het toezicht door de CvT. De CvT hervatte immers pas in het vierde kwartaal haar werkzaamheden met het oog op de heropstart van de PI begin 2024.

4. Het beklagrecht

Gezien er in het jaar 2023 geen gevangenen verbleven in de gevangenis van Ieper, werden dan ook geen klachten genoteerd en behandeld.

5. De drie belangrijkste besluiten en aanbevelingen van de CvT voor het jaar 2023

De werkzaamheden van de CvT in het jaar 2023 hadden het oogpunt de samenstelling van de commissie naar leden en naar functies te vervolledigen, na het ontslag van enkele collega's en de voorbereidingen te treffen naar een heropstart van de effectieve werkzaamheden als CvT begin 2024 bij de heropening van de gevangenis.

In dat opzicht werden de gehanteerde documenten op punt gezet, de verschillende relevante werkwijzen en procedures samen met alle, nieuwe en reeds langer actieve leden, doorgenomen. Er werd tevens voorzien in een uitgebreide kennismaking met de gerenoveerde inrichting via een rondleiding en toelichting door de directie.

6. Belangrijkste uitdagingen van de CvT en belangrijkste werkdomeinen voor het jaar 2024

De CvT heeft voor volgende uitdagingen en werkdomeinen voor zichzelf bepaald en afgesproken hiervan werk te zullen maken in het werkjaar 2024.

- Uitbouw van de eigen interne, inhoudelijke werking van de CvT via maandcommissariaat, maandvergaderingen en werking KC. Herstart/doorstart van de CvT van Ieper na de verbouwingsperiode.
- Integratie van de nieuwe leden nav de recente vervollediging van de CvT. Algemeen werken naar een performant CvT toe en werken aan een groep waar het aangenaam en boeiend samenwerken is, niettegenstaande diversiteit.
- Sharepoint wordt een vlot gehanteerd werkinstrument en communicatiekanaal, voor alle leden van de CvT.
- De administratieve kant van onze interne werking en de verwerking van verzoeken en weekbezoeken verloopt gestandaardiseerd, verslaggeving is betrouwbaar en volledig en laat analyse en verwerking toe.
- Verwerven van inzicht in het nieuw uit te bouwen regime voor gedetineerden. Na de verbouwing is er een ernstige capaciteitsuitbreiding van de PI maar de vroegere ruimtes voor werk, bezoek, wandeling, sport, vorming zijn ongewijzigd gebleven, waardoor mogelijk capaciteitsproblemen kunnen ontstaan.
- Opvolging of er sprake is van overbevolking. De capaciteit van de nieuwe inrichting bedraagt 169 gedetineerden.

- Uitbouw van correcte en samenwerkingsgerichte relatie tussen CvT en de medewerkers, diensten en directie. Realisatie van een actieve en erkende plaats als actor binnen de PI, van de CvT als orgaan.
- Opvolging van de ontduubelling van de functie 'penitentiair beampte' in 'veiligheidsassistent' en 'detentiebegeleider'.
- Actieve participatie als CvT, geheel of als leden, aan de initiatieven van en samenspraak met de CRTG. Actieve samenwerking met de coördinator toegewezen aan PI leper en dito deelname aan thematische oproepen of onderzoeken CTRG.
- Blijven nemen van initiatieven om de CvT bekend te maken en te houden voor de gedetineerden, zeker in het licht van het feit dat de PI van leper een arresthuis is met ruime doorstroom van gedetineerden (infomoment tav gedetineerden, affichering, aanwezigheid als waarnemer op gedetineerdenoverleg.)
- Het gebruik van het 'just from cell'-systeem na de verbouwing in de PI van leper zal een aanzienlijke impact hebben op de gedetineerden, de communicatie binnen de gevangenis (zowel van als naar de gedetineerden) en op de algemene werking van de inrichting. Het hanteren van het 'just from cell' systeem zal eveneens het functioneren van de CvT en de KC beïnvloeden, aangezien het de bedoeling is om ook communicatie naar CvT en KC te laten verlopen onder andere via dit platform. De CvT zal wat het hanteren van het 'just from cell' systeem betreft, inspanningen leveren om op te volgen wat hiervan de impact is voor de gedetineerden en zal zich eveneens inschakelen in de communicatie via dit systeem.